

Účast ČR v programu informačních a komunikačních technologií (ICT) v 7. RP

Článek podává přehled účasti ČR v programu Informačních a komunikačních technologií 7. rámcového programu. Pokusíme se shrnout data o účasti výzkumných týmů z ústavů AV ČR a dalších vědeckovýzkumných institucí, z univerzit a firem, které se zabývají výzkumnou a vývojovou činností v oboru ICT. Zaměříme se na účast ČR v projektech programu ICT 7. RP a v projektech společných technologických iniciativ (Joint Undertaking - JU) v oblasti ICT, konkrétně ARTEMIS (platforma pro vestavěné počítačové technologie) a ENIAC JU (platforma pro nanoelektroniku). Pokusíme se také odhadnout, jak se podařilo využít akcí organizovaných v rámci předsednictví ČR v EU v první polovině roku 2009 k posílení pozice ČR mezi novými členskými zeměmi v tomto programu ve výzvách, které byly zveřejněny v roce 2009, a to včetně výzev obou JU.

Účast ČR v projektech programu ICT 7. RP nejlépe znázorňují grafy charakterizující naši účast v 1. – 4. výzvě. Čtyři hlavní výzvy ICT se lišily velikostí rozpočtu. První dvě byly velké, třetí byla výrazně menší. Čtvrtá a pátá výzva se jak tematicky, tak velikostí podobají prvním dvěma výzvám.

První tři vyhodnocení menšího programu „FET Open“ probíhala paralelně s hlavními výzvami. FET Open nemá pevná data pro podání návrhu projektu, je zaměřen na mezioborový základní výzkum, který nějak souvisí s ICT, ale témata nejsou předepsána.

ÚČAST ČR VE ČTVRTÉ VÝZVĚ PROGRAMU ICT 7. RP

Dále se zaměříme podrobněji na čtvrtou výzvu programu ICT 7. RP, která byla vyhlášena v listopadu 2008 s uzávěrkou v dubnu 2009. Bylo podáno 1267 návrhů projektů a požadováno 4145 mil. €, tj. 5x více, než bylo pro tuto výzvu přiděleno. Všemi kritérii hodnocení úspěšně prošlo 603 návrhů, které se nakonec podělily o 801 mil. €. Celková úspěšnost projektů byla 20%, financování dosáhlo 19% požadavků, ačkoliv 48% podaných návrhů projektů prošlo úspěšně všemi kritérii hodnocení. Nejvíce bylo podáno malých projektů typu STREP (75 %), zatímco integrovaných projektů bylo 14% a projektů typu NoE (Networks of Excellence – sítě excelence) jen 1%, podpůrných CSA projektů 7% a koordinačních aktivit 3%.

Týmy z ČR byly zastoupeny v 99 návrzích projektů s celkovou českou účastí 119 partnerů. Všemi kritérii hodnocení prošlo úspěšně 43 návrhů projektů s 51 partnery z ČR, 24 návrhů projektů (se 27 partnery) bylo přijato k financování. Celkem 7 návrhů mělo českého koordinátora, pouze 1 návrh prošel úspěšně všemi kritérii hodnocení a byl přijat k financování.

VÝSLEDEK ČR VE ČTVRTÉ VÝZVĚ

Úspěšnost ČR ve 4. výzvě je podrobněji znázorněna v grafech 2 – 6. Graf 2 (str. 15, 3. strana obálky) porovnává výši grantu EU kontrahovanou ve 4. výzvě ICT novými členskými zeměmi a udává jejich relativní podíl na celkovém grantu pro EU-27. Graf 3 (str. 15) dokumentuje počty partnerů z ČR v projektech 4. ICT výzvy a jejich úspěšnost podle typu organizace. Graf 4 (str. 15) porovnává úspěšnost podle typu projektu. Počet účastí a úspěšnost partnerů ze starých členských zemí (EU-15) a z nových členských zemí (EU-12) v projektech 4. ICT

výzvy lze porovnat v grafech 5 a 6. Z dat vyplývá, jak bylo obtížné uspět v projektech 4. ICT výzvy. Průměrná úspěšnost se pohybovala kolem 20% v rámci celé EU.

SPOLEČNÉ TECHNOLOGICKÉ INICIATIVY

Společné technologické iniciativy jsou součástí specifického programu Spolupráce 7. RP. Cílem společných technologických iniciativ je sjednotit a posílit partnerství veřejného a soukromého sektoru v oblasti výzkumu a vývoje; vychází ze zkušeností z Evropských technologických platform ARTEMIS (vestavěné počítačové technologie), Inovativní léčiva (Innovative Medicine Initiative – IMI – výzkum v oblasti léčiv), Čisté nebe (Clean Sky - letectví a aeronautika), ENIAC (nanoelektronika), GMES (globální monitorování země pro bezpečnost a ochranu životního prostředí), Palivové články a vodík (bezpečná paliva). Kromě GMES (spadá do kompetence MŽP) jsou všechny tyto iniciativy v ČR řízeny MŠMT, odborem mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji. Finanční spolupráce na společných technologických iniciativách spadá v ČR pod zákon č. 171/2007 Sb., kterým se mění zákon 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu a vývoje z veřejných prostředků. Výběr projektů probíhá formou mezinárodní soutěže v rámci jednotlivých iniciativ.

ÚČAST ČR V PROJEKTECH ARTEMIS JU A ENIAC JU

V roce 2008 byly dokončeny příprava těchto dvou programů a byly vyhlášeny první výzvy. Česká republika se stala členem obou JU, a tím byla českým týmům umožněna účast v projektech. JU ARTEMIS se zaměřuje na projekty v oblasti vestavěných počítačových systémů, který má napomoci evropskému průmyslu dosáhnout vedoucí pozice ve výzkumu vestavěných počítačových technologií. Vestavěné systémy jsou počítače používané v rozsáhlejších systémech k ovládání a kontrole (např. v automobilech, domácích přístrojích, kancelářské technice, komunikačních zařízeních apod.). ENIAC JU se zaměřuje na projekty, které by měly zlepšit konkurenceschopnost Evropy v oblasti mikroelektroniky a nanoelektroniky a na ni navazujících high-tech zpracovatelských oborech. Obě JU by měly prohloubit partnerství mezi evropskými výzkumnými organizacemi a výrobci a umožnit sdílení nákladů v těchto oblastech výzkumu a vývoje.

Rok 2008

V 1. výzvě ENIAC JU se podařilo vstoupit pouze do jednoho přijatého projektu, ve kterém byli financováni dva partneři z ČR. Česká republika, Maďarsko a Polsko byly jediné tři nové členské země, kterým se podařilo zapojit se do ENIAC JU již v 1. výzvě. Podíl prostředků ze 7. RP v ENIAC JU ve financovaných projektech pro ČR byl relativně malý, 0,48% (Maďarsko 2,16%, Polsko 0,42%). Ve financovaných projektech z výzvy 2008 se účastní 3 partneři z Maďarska, 2 z ČR a 2 z Polska.

V 1. výzvě ARTEMIS JU se týmům z ČR podařilo vstoupit do čtyř hodnocených konsorcií. Ve dvou přijatých projektech byli financováni celkem 3 partneři z ČR. Česko s Maďarskem byly jediné dvě nové členské země, které se zapojily do ARTEMIS JU již v 1. výzvě. Podíl prostředků ze 7. RP v rámci ARTEMIS ve financovaných projektech byl následující: Maďarsko (3 partneři) 1,47%, ČR (3 partneři) 0,99%.

Výsledky v obou JU v roce 2008 tedy neodpovídaly předpokládanému potenciálu ČR.

Rok 2009

V roce 2009 byly vyhlášeny druhé výzvy obou JU s konečnou uzavěrkou v září 2009. Na informačních dnech v Budapešti, Bruselu a Paříži zajistila EK ve spolupráci s ARTEMIS a ENIAC zveřejnění kontaktů na partnery chystaných konsorcií a na pravděpodobné koordinátory. Díky tomu se podařilo včas a podrobně informovat partnery z ČR. Vstup do konsorcií byl pro týmy z ČR usnadněn kombinací několika faktorů. Hlavním byla včasná účast ČR s relativně vysokým rezervovaným rozpočtem pro výzvy vyhodnocované v roce 2009. Důležitým faktorem byl souběh výzev s mnoha akcemi, jež souvisely s předsednictvím ČR v první polovině roku. Výzvy obsahovaly povinné podání zkrácené verze projektu v dubnu 2009. Konsorcía dostala na základě vyhodnocení předprojektů zpětnou vazbu od hodnotitelů. Týmy z ČR, které se dokázaly prosadit do předprojektů, tak získaly od května do září 2009 prostor pro upřesnění své úlohy v konsorciu.

VÝSLEDKY 2. VÝZVY ENIAC 2009

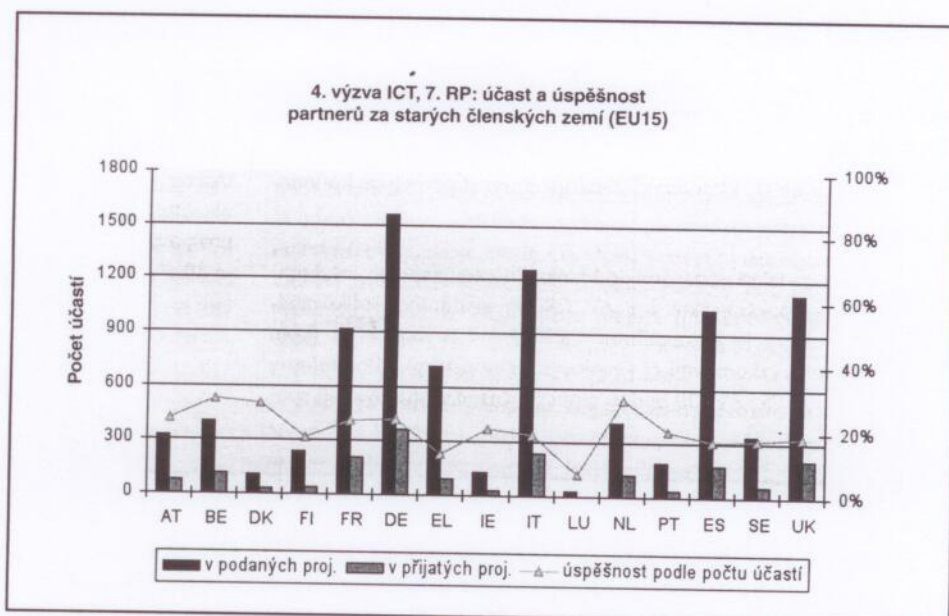
K datu uzávěrky výzvy 3. 9. 2009 bylo podáno celkem 21 návrhů projektů. Organizace z ČR participovaly ve 4 návrzích (9 partnerů – v tom 3 týmy z univerzit, 2 z v. v. i. a 4 z firem). Projekty byly posouzeny nezávislými hodnotiteli v průběhu října 2009 s bodovým hodnocením max. 60 bodů a požadovaným minimem 40 bodů. Toto kritérium splnilo 19 návrhů projektů z 21 podaných. V těchto 19 návrzích české organizace participovaly ve 4 návrzích (9 partnerů).

Celkovým výsledkem výzvy ENIAC 2009 je 11 projektů s celkovými užitnými náklady (na období 2010 – 2012) 248 mil. €. Z toho členské země přispívají ze svých rozpočtů 106 mil. € a z rozpočtu 7. RP je prostřednictvím JU financováno 16,7% celkových užitných nákladů, tj. 42 mil. €. Týmy z ČR se účastní ve dvou z těchto 11 projektů. Jde celkem o 5 účastí týmů z ČR, z toho jsou 2 týmy z firem a 3 týmy z univerzit. Jejich celkové užitné náklady jsou 2,89 mil. € (1,16%). Z toho bude přímo profinancováno z prostředků ČR 1,7 mil. € (1,6%) a ze 7. RP 0,48 mil. € (1,14%). Počet účastí z nových členských zemí ve financovaných projektech: Maďarsko 7, ČR 5, Polsko 4, Slovensko 2, Rumunsko 1.

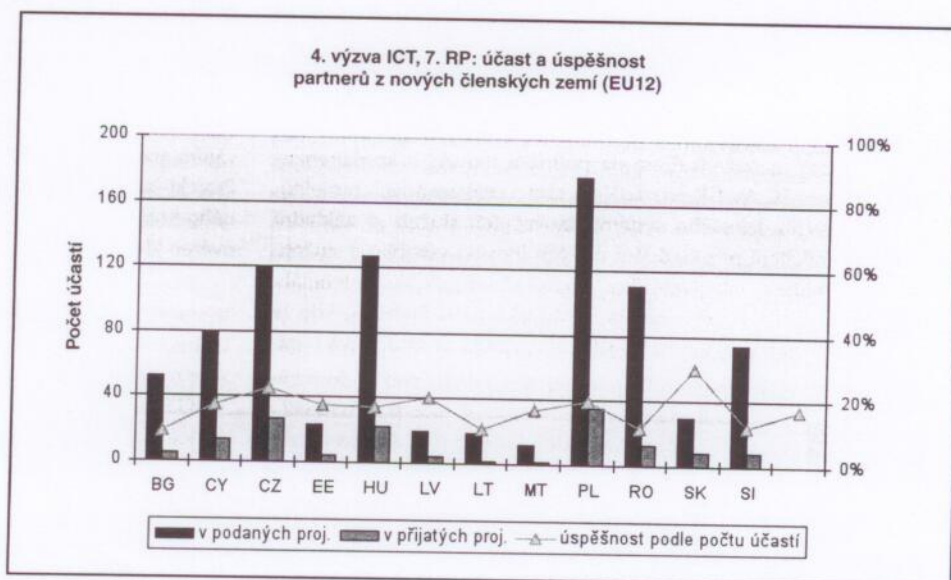
VÝSLEDKY 2. VÝZVY ARTEMIS JU NA KONCI ROKU 2009

K uzávěrce výzvy 3. 9. 2009 bylo podáno 44 návrhů. V těchto 44 návrzích se organizace z ČR zúčastnily v 17 návrzích (40

partnerů – z toho 14 týmů z univerzit, 5 z v. v. i. a 21 z firem). Projekty byly posouzeny nezávislými hodnotiteli v průběhu října 2009 s bodovým hodnocením max. 60 bodů a požadovaným minimem 40 bodů. Toto kritérium splnilo 24 návrhů projektů. Organizace z ČR participují v 17 návrzích (24 partnerů – 7 týmů z univerzit, 3 z v. v. i. a 14 z firem). Celkovým výsledkem výzvy je 13 projektů s celkovými užitnými náklady (na období 2010 – 2012) 207 mil. €. Z toho členské země přispívají ze svých rozpočtů 67 mil. € a z rozpočtu 7. RP prostřednictvím JU 34 mil. €. Týmy z ČR se účastní v 7 z těchto 13 projektů vybraných pro financování. Jde celkem o 16 účastí týmů z ČR (v tom 9 týmů z firem, 6 týmů z univerzit a 1 ústav AV ČR). Jejich celkové užitné náklady jsou 7,21 mil. € (3,48%). Z toho bude přímo financováno z rozpočtu ČR 4,6 mil. € (6,8%) a ze 7. RP 1,2 mil. € (3,5%). Počet účastí z nových členských zemí ve financovaných projektech: ČR 16, Slovensko 5, Maďarsko 3, Litva 1.

Graf 5 - Účast partnerů z EU-15 v podaných a přijatých projektech 4. výzvy 7. RP

Graf 6 - Účast partnerů z EU-12 v podaných a přijatých projektech 4. výzvy 7. RP

V případě 2. výzvy ARTEMIS JU se tedy navrhovatelům z ČR podařilo dosáhnout výsledku, který je dobře porovnatelný s technologicky vyspělými členskými zeměmi z EU-15.

POSUN SPOJENÝ S VÝSLEDKEM ČR V JU ARTEMIS A ENIAC V ROCE 2009

Zapojením navrhovatelů z ČR do JU ARTEMIS a ENIAC v roce 2009 dochází k několika potenciálně důležitým posunům. Podařilo se dosáhnout významné účasti ČR v konsorciích JU ARTEMIS a ENIAC, na nichž se podílejí strategičtí partneři z EU nejen z oblasti vestavných systémů a mikroelektroniky, ale i z celého ICT programu. Strategické týmy v projektech JU ARTEMIS a ENIAC hrají současně klíčovou úlohu ve velkých integrovaných projektech i ve kvalitních projektech typu STREP, které jsou podávány v rámci programu ICT 7. RP. Předpokládáme, že české týmy, které v projektech JU prokáží své schopnosti, budou postupně zvány do kvalitních konsorcií 7. RP.

Naše podmínky účasti vyžadují, aby se v projektech JU ARTEMIS a ENIAC účastnily firmy z ČR a současně umožňuje univerzitám a veřejným výzkumným institucím hradit celé uplatnitelné náklady z veřejných zdrojů (7. RP a národní rozpočet) prostřednictvím kofinancování MŠMT.

Domnívám se, že takto nastavené podmínky dovolují zapojení výzkumných týmů z vysokých škol i z AV ČR do kvalitního aplikovaného výzkumu, který je kompatibilní s prioritami strategických firem a který je veden výzkumnými či vývojovými evropskými laboratořemi. Výzkumné týmy (VŠ i AV ČR) budou moci současně vystupovat při spo-

lupráci s průmyslovými partnery v těchto projektech jako rovnocenní a budovat své jméno a chránit své portfolio znalostí.

Domnívám se, že takováto strategie v oblasti ICT povede v delším časovém horizontu k řadě pozvání našich kvalitních týmů z univerzit i ústavů Akademie věd do skutečně hodnotných mezinárodních konsorcií, které provádí špičkový výzkum a vývoj a současně mají (díky dobrým a zkušeným partnerům) nadprůměrnou úspěšnost grantových návrhů. Je třeba zdůraznit, že účast partnerů z ČR v konsorciích JU ARTEMIS a ENIAC v roce 2009 a vysoký náskok před ostatními novými členskými zeměmi v případě ARTEMIS JU by nebyly myslitelné bez významné národní podpory prostřednictvím programu institucionálního spolufinancování MŠMT pro řešitele JU projektů z ČR.

ARTEMIS JU - VÝZVA 2010

Výzva k předkládání projektů byla zveřejněna 26. února 2010 na <https://www.artemis-ju.eu/call2010> s uzávěrkou pro povinné krátké projekty 26. 3. 2010, uzávěrka pro úplné projekty je 1. 9. 2010.

ENIAC JU - VÝZVA 2010

Výzva k předkládání projektů byla zveřejněna 26. února 2010 na http://www.eniac.eu/web/JU/ENIACJU_Call3_2010.php. Uzávěrka pro povinné krátké projekty je 30. 4. 2010, uzávěrka pro úplné projekty je 30. 7. 2010.

JIŘÍ KADLEC,

ÚSTAV TEORIE INFORMACE A AUTOMATIZACE AV ČR,
KADLEC@UTIA.CAS.CZ

Nový projekt Technologického centra AV ČR

Technologické centrum AV ČR (TC AV ČR) zahájilo realizaci projektu „Výzkum pro konkurenceschopnost – VÝKON“, který byl pozitivně vyhodnocen a obdržel financování z Operačního programu Praha – Konkurenceschopnost.

TC AV ČR má tedy otevřenou cestu k vybudování komplexního centra integrovaných inovačních služeb, které bude mimo jiné zaměřené na posílení spolupráce mezi výzkumnou a podnikatelskou sférou. Posílení inovační infrastruktury v Praze jistě uvítá řada podniků, protože centrum inovačních služeb určitě přispěje k vyššímu využití výzkumných výsledků pro zvýšení konkurenceschopnosti českých firem.

Průzkum názorů manažerů firem na podporu inovací a konkurenceschopnosti, který TC AV ČR provádělo v rámci realizovaných projektů, prokázal, že vznik takového systému inovačních služeb je základní potřebou podnikatelů pro zavádění nových inovací výrobků a služeb, a tím samozřejmě i intenzivnějšího využívání inovačního potenciálu Prahy. Vybudování takového centra v Městské části Praha 6, kde je soustředěno nejvíce výzkumných institucí a vysokých škol, dává mož-

nost k usídlení některých významných evropských institucí, jako je Informační centrum OSN pro pokročilé technologie nebo České koordináční centrum pro Enterprise Europe Network, což je celoevropská síť služeb pro podporu inovačního podnikání.

TC AV ČR si velice váží nabídnuté spolupráce při realizaci projektu VÝKON ze strany Akademie věd a jejích výzkumných ústavů, Vysoké školy chemicko-technologické, České zemědělské univerzity, Úřadu průmyslového vlastnictví, ČKD Group, společnosti Exbio a Městské části Praha 6. Spolupráce s těmito institucemi značně přispěje k dosažení vytčeného cíle projektu, což je podpora české ekonomiky využitím znalostního potenciálu.

Projekt bude ukončen v prosinci 2010 a věříme, že přínos vybudovaného komplexního centra integrovaných inovačních služeb bude brzy ověřen klienty TC AV ČR.

DANIELA VÁCHOVÁ,

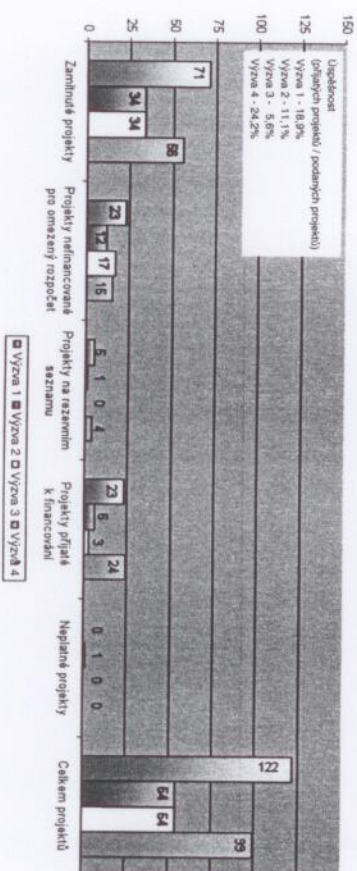
TECHNOLOGICKÉ CENTRUM AV ČR,
VACHOVA@TC.CZ

Práva k duševnímu vlastnictví v projektech 7. RP je název další brožury edice Vademecum 7. RP, kterou vydalo TC s podporou projektu NICER II. Hlavním cílem brožury je seznámit zájemce se základní problematikou duševního vlastnictví v projektech 7. RP se zaměřením na specifické programy Spolupráce a Kapacity.

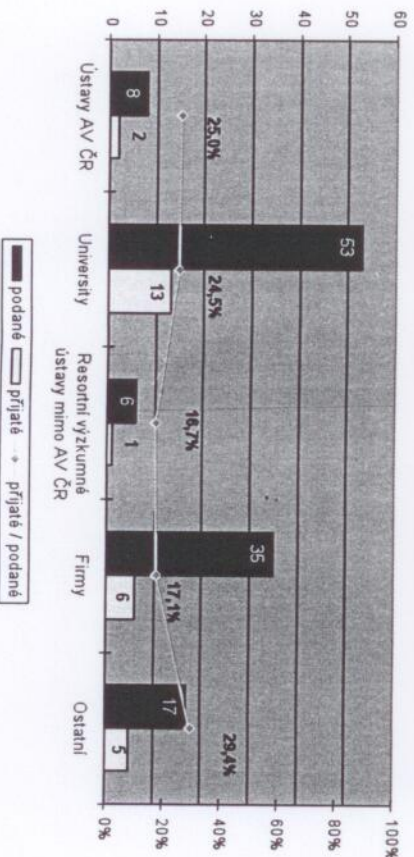
Grafy ke článku „Účast ČR v programu informačních a komunikačních technologií (ICT) v 7. RP“ na str. 6 – 8

7. RP ICT Výzvy 1 - 4 Výsledky hodnocení projektových návrhů s partnery z ČR

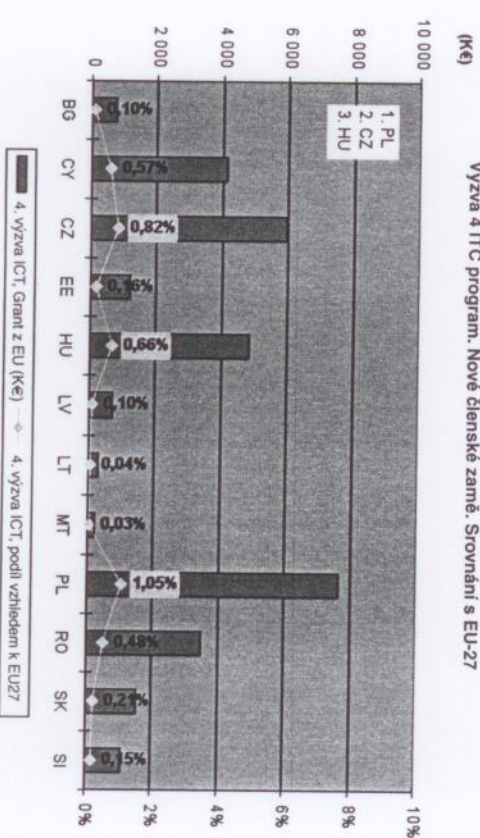
Graf 1 - Výsledek vyhodnocení návrhů projektů s ČR účastí v 1. až 4. ICT výzvě

4. výzva ITC, 7. RP: Úspěšnost ČR podle typu organizace přijaté projekty / podané projekty

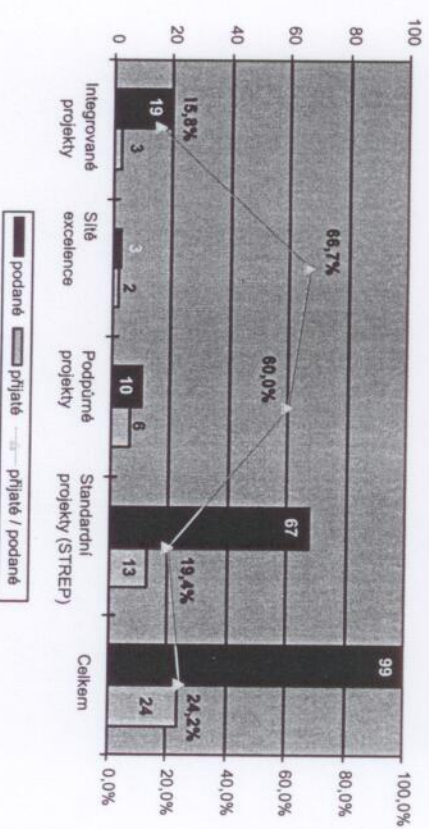
Graf 3 - Partneři z ČR v projektech 4. ICT výzvy a průměrná úspěšnost podle typu organizace

Výzva 4 ITC program. Nové členské země. Srovnání s EU-27

Graf 2 - Výše grantů EU ve 4. výzvě ICT pro nové členské země a relativní podíl na grantu pro EU-27.

4. výzva ITC, 7. RP: Úspěšnost ČR podle typu projektu přijaté projekty / podané projekty

Graf 4 - Počty a úspěšnost partnerů z ČR v projektech podle typu projektu ve 4. výzvě ICT